

1. Àrea d'identificació

1.1 Codi de referència

FP AAS (2023)

1.2 Nivell de descripció

Inventari per sèries i unitats.

1.3 Títol

Asunción Aguadé i Subias

1.4 Data/dates

Dates de creació: <1943-1995>

Predomina: <1960-1970>

1.5 Volum i suport

Pre-tractament: El fons arriba en una carpeta de gran format, la majoria dels documents que conté estan solts i no tenen ordre aparent. Especialment, la premsa i les fotografies antigues. El vestuari arriba en bones condicions, tot i que amb desperfectes propis del pas del temps i l'ús repetit de les peces.

Tipologies predominants al fons: premsa, fotografies, programes de mà i vestuari.

Post-tractament arxivístic:

Quantitat de caps: 1

Total d'unitats/sèries documentals: 49

Observacions: La majoria de documents s'han classificat per sobres i han estat guardats en una caixa. Les fotografies de gran format s'han digitalitzat i retornat a la propietària, donat el seu mal estat de conservació; els collages sobre cartolina que incloïen premsa i fotografies s'han guardat en una caixa gran d'arxiu; l'únic cartell, s'ha classificat al fons de cartells; i els vestits es preservaran amb la resta d'indumentària a les reserves del Museu.

2. Àrea de context

2.1 Nom del/s productor/s

Asunción Aguadé i Subias

2.2 Història dels productors /organisme

Asunción Aguadé i Subias (Barcelona, 29 de juny de 1943), també coneguda artísticament com a “Marysun”, és una destacada ballarina, coreògrafa i professora catalana. És la ballarina que més vegades ha actuat al Gran Teatre del Liceu i una de les personalitats més representatives de la dansa clàssica a Catalunya.

Va cursar els primers estudis de dansa clàssica a l'Institut del Teatre de Barcelona, on es va graduar el 1958. Es formà també en dansa clàssica, bolero i flamenc a l'estudi de Joan Magriñà, el seu gran mestre, al carrer de Petritxol entre 1955 i 1976.

Entre 1976 i 1980 va ampliar els estudis de dansa clàssica: primer, a Alemanya, amb Héctor Zaraspe, Edith Fransen Crosta i Henning Krostam; i, posteriorment, a Barcelona, amb Janusz Smolinsky. Durant aquest període amplià també el seu coneixement d'escola bolera i flamenc amb Ángel Pericet i Manolo Marín; i, en dansa contemporània, es formà amb Mat Mattox.

El 1956 va debutar sobre els escenaris, amb només tretze anys, en l'espectacle de revista *Chicas*. El mateix any entrà a formar part del cos de Ball del Gran Teatre del Liceu de Barcelona, on el 1960 va ascendir a ballarina solista i el 1963 a primera ballarina. Entre 1969 i 1988 va ser la ballarina estrella del cos de ball i va estrenar algunes de les coreografies més representatives del mestre de ball Joan Magriñà.

Entre 1962 i 1975 també va participar en les temporades de l'Òpera de Bilbao, Oviedo, Madrid, València, Sevilla i Mallorca, entre altres.

El 1972 va ser convidada, juntament amb Margot Fonteyn, Attilio Labis, Elisabetta Terabust, Falco Capulste i Monique Janotta, entre altres, a participar a la Gala d'Estrelles del Teatre de la Zarzuela, presidida per la Princesa Sofia. En la mateixa línia, cinc anys més tard va ser invitada per la televisió de Varsòvia com a artista estrella.

Al final de la seva etapa com a ballarina, entre 1981 i 1985, va dur a terme una sèrie de recitals per tota Espanya amb el ballarí Fernando Lizundia qui, juntament amb Alfonso Rovira i el polonès Janusz Smolinski, és una de les seves parelles habituals de ball.

Entre 1975 i 1988 va exercir com a directora de ball i coreògrafa del Ballet del Gran Teatre del Liceu. El 1986 coreografià i fou ajudant de direcció en una òpera a Dallas (Estats Units), així com desenvolupà una coreografia de l'òpera *Carmen* per a l'Òpera de Marsella.

La seva etapa com a docent se situa entre la dècada dels seixanta i el 2022, aproximadament. Entre 1959 i 1976 va ser professora de l'Estudi de Joan Magriñà. El 1976, en jubilar-se, Joan Magriñà li traspassà la direcció de l'escola, que va conduir fins al tancament l'any 2022. En aquesta escola s'impartien classes de dansa clàssica, escola bolera i ball clàssic espanyol. Havia estat fundada pel mateix Joan Magriñà el 1936, però a causa de la Guerra Civil, es va veure obligat a tancar-la i reobrir-la de nou el 1939.

Trajectòria professional

Des de 1956 va formar part del cos de ball del Gran Teatre del Liceu com a ballarina, com a solista (a partir de 1960) i primera ballarina (a partir de 1963). Va participar en diferents espectacles coreografiats principalment, però no únicament, pel mestre de ball Joan Magriñà. Alguns exemples són:

- *El duelo (Le combat)*, amb música de Raffaello de Banfield. Va tornar a representar-la

durant la temporada 1972-73.

- *Marina*, òpera amb música d'Emilio Arrieta.
- *Manon*, òpera còmica amb música de Jules Massenet.
- *El amor de las tres naranjas (L'amour des trois oranges)*, sàtira amb música de Sergei Prokofiev.
- *La damme de Pique*, òpera amb música de Piotr Ilich Txaikowsky.
- *Idomeneo rey de Gracia*, drama amb música de Wolfgang Amadeus Mozart.
- *Policromía del siglo XVIII. Tapices de Goya*, amb música d'Isaac Albéniz, Enric Granados i Francisco Alonso.
- *Amaya*, drama líric basat en la novel·la homònima de Navarro Villoslada.
- *Carlota*, òpera mexicana amb llibret de Francisco Zendejas Gómez.
- *Gaviotas*, amb música de Joan Altisent.
- *Suite de danzas* (sobre temas de Couperin), amb música de Richard Strauss.
- *Salomé*, òpera amb música de Richard Strauss.
- *Romeu i Julieta*, òpera amb música de Charles Gounod.
- *Los pescadores de perlas*, òpera amb música de Geroges Bizet.
- *La novia vendida*, òpera popular amb música de Bedrich Smetana.
- *Khovantchina*, drama musical popular amb música de Modesto Moussorgky.
- *Fantasia romàntica*, amb música de Franz Schubert.
- *La leyenda de José*, amb música de Richard Strauss.
- *Les alegres comares de Windsor*, òpera amb música d'Otto Nicolai.
- *Las sílfides*, amb música de Chopin.
- *Don Quichotte (Don Quijote)*, òpera amb llibret d'Henri Cain.
- *Rumores de la caleta*, amb música d'Isaac Albéniz.
- *Suite de danzas españolas*, amb música de diversos compositors.
- *Rapsodia sincopada*, amb música de Manuel R. de Llauder.

Entre 1969 i 1988, Asunción Aguadé va ballar com a ballarina estrella del cos de ball del Gran Teatre del Liceu en les següents coreografies de Joan Magriñà:

- 1969. *La Favorita*, òpera amb música de Gaetano Donizetti. Abans hi havia participat com a part del cos de ball i va tornar a representar-la durant les temporades 1969-70, 1972-73 i 1978-79.
- 1969. *Tannhäuser*, òpera romàntica de Richard Wagner. Abans hi havia participat com a part del cos de ball i va tornar a representar-la a les temporades 1972-73 i 1977-78.
- 1969. *La vida por el zar*, de Mikhaïl Glinka.
- 1969. *La Traviata*, òpera amb música de Giuseppe Verdi. Abans hi havia participat com a part del cos de ball i va tornar a representar-la com a ballarina estrella a les temporades 1973-74, 1975-76, 1981-82 (la darrera, amb coreografia pròpia).
- 1969. *Un ballo in maschera*, drama amb música de Giuseppe Verdi. Abans hi havia participat com a part del cos de ball i va tornar a representar-la com a ballarina estrella a les temporades 1968-69, 1971-72 i 1972-73
- 1969. *Las bodas de Fígaro*, òpera amb música de Wolfgang Amadeus Mozart.
- 1969. *Los cinco continentes*, amb música de Juan Guinjoan.
- 1969. *Mazurca*, amb música de Federico Chueca.
- 1969. *La dolores*, amb música de Tomás Bretón (a partir del text de Josep Feliu i Codina).
- 1970. *Eugene Onieguin*, escenes líriques amb música de Piotr Ilich Tchaikovsky. Abans hi havia participat com a part del cos de ball.
- 1970. *Una cosa rara*, òpera amb llibret de Lorenzo Da Ponte.
- 1970. *Lucrezia Borgia*, òpera amb música de Gaetano Donizzetti.
- 1970. *Soirée vienesa*, amb música de Richard Strauss. Abans hi havia participat com a solista.
- 1970. *Nochebuena del diablo*, amb música d'Oscar Esplà.
- 1970. *Samson et Dalila*, òpera amb música de Camille Saint-Saëns. Torna a

representar-la a les temporades 1973-74 i 1978-79.

- 1971. *Rigoletto*, òpera amb música de Giuseppe Verdi. Va tornar a representar-la a la temporada 1979-80.
- 1971. *Faust*, òpera amb llibret de Jules Barber i Michel Carré (a partir de Goethe). Abans hi havia participat com a part del cos de ball i va tornar a representar-la com a ballarina estrella durant la temporada 1978-79 (amb coreografia pròpia).
- 1971. *Añoranza*, amb música d'Enric Granados.
- 1971. *La Gioconda*, òpera amb llibret d'Arriago Boito. Va tornar a representar-la a les temporades: 1978-79, 1984-85 (la darrera amb coreografia pròpia).
- 1971. *Orfeo ed Euridice*, òpera amb llibret de Raniero di Calzavigi.
- 1971. *La cenerentola*, òpera amb música de Gioacchino Rossini. Abans hi havia participat com a solista.
- 1971. *Rondalla aragonesa*, en homenatge a Enric Granados.
- 1971-72. *La vida breve*, amb música de Manuel de Falla. Abans hi havia participat com a part del cos de ball i va tornar a representar-la com a primera ballarina a la temporada 1977-78.
- 1972. *Doña Francisquita*, comèdia lírica amb música d'Amadeu Vives. Va tornar a representar-la durant la temporada 1974-75.
- 1973. *Iris*, òpera verista amb llibret de Luigi Illica.
- 1973. *Obsesión*, amb música de Diego Monjo Jr.
- 1973. *Pierrot*, amb música d'Albert Prats Trián.
- 1973. *A tiempo romántico*, amb música d'Enric Granados. Abans hi havia participat com a part del cos de ball i va tornar a representar-la durant la temporada 1974-75.
- 1973. *El sombrero de tres picos*, amb música de Manuel de Falla. Va tornar a representar-la durant la temporada 1974-75.
- 1973. *Fandango de candil*, inspirat en Goyescas d'Enric Granados.
- 1973-74. *Il trovatore*, òpera amb música de Giuseppe Verdi.
- 1973-74. *Aida*, amb música de Giuseppe Verdi. Va tornar a representar-la durant la temporada 1978-79, col·laborant com a coreògrafa amb Joan Magriñá, i durant el 1979-80 (amb coreografia pròpia).
- 1974. *Las visperas sicilianas*, drama amb música de Giuseppe Verdi.
- 1974. *Clar de lluna*, amb música de Claude Debussy. Va tornar a representar-la durant la temporada 1977-78.
- 1974. *Bolero del "Marabú"*, amb música d'Amadeu Vives.
- 1974. *La moza y el estudiante*, amb música de Tomás Bretón.
- 1974. *Macbeth*, òpera amb música de Giuseppe Verdi. Va tornar a representar-la a la temporada 1979-80 (amb coreografia pròpia).
- 1974. *Seguidillas*, amb música de Ventura Galván.
- 1975. *El laberinto*, amb música de Xavier Montsalvatge.
- 1976-77. *El amor brujo*, amb música de Manuel de Falla. Abans hi havia participat com a part del cos de ball.
- 1977. *L'Africana*, òpera amb llibret d'Eugène Scribe.
- 1978. *Panaderos del siglo XIX*, amb música de Juan Alfonso.
- 1979. *La forza del destino*, òpera amb música de Giuseppe Verdi. Abans hi havia participat com a part del cos de ball.
- 1985-86. *Armide*, òpera amb llibret de Philippe Quinault.

Formant part del cos de ball del Gran Teatre del Liceu ballà també en pel·lícules com:

- 1962. *La Bella Lola*.
- 1968. *Las Golondrinas*.

Aguadé és autora també coreografies com les següents:

- 1973. *Aida*, òpera amb llibret d'Antonio Ghislanzoni. Coreografia amb Joan Magriñá.
- 1977. *L'Africana*, òpera amb llibret d'Eugène Scribe. Fou coreògrafa i ballarina estrella.

- 1977-78. *Andrea Chénier*, òpera amb llibret de Luigi Illiga.
- 1978. *I Puritani*, òpera amb música de Vincenzo Bellini.
- 1978. *Lucia di Lammermoor*, òpera amb música de Gaetano Donizetti.
- 1980. *Der Freischütz*, òpera romàntica amb llibret de Friedrich Kind.
- 1980. *Don Juan (Don Giovanni)*, drama amb llibret de Lorenzo da Ponte.
- 1980. *L'elisir d'amore*, òpera amb música de Gaetano Donizetti.
- 1981. *La traviata*, òpera amb música de Giuseppe Verdi. Fou coreògrafa i ballarina estrella.
- 1981. *I Pagliacci*, òpera de Ruggiero Leoncavallo.
- 1983. *Falstaff*, òpera amb llibret d'Arriogo Boito. Corografia infantil d'Asumpció Aguadé i Alberto Lorca.
- 1978. *Faust*, òpera amb llibret de Jules Barber i Michel Carré (a partir de Goethe). La coreografia va tornar a posar-se a escena durant les temporades 1978-79 (amb Aguadé com a ballarina estrella) i 1983-84.
- 1979. *Macbeth*, òpera amb música de Giuseppe Verdi. El 1983 va tornar a coreografiar-la i en va ser la directora de ball.
- 1980. *Aida*, òpera amb llibret d'Antonio Ghislanzoni. Fou coreògrafa i primera ballarina.
- 1981. *Nabucco*, tragèdia lírica amb música de Giuseppe Verdi.
- 1982-83. *La Vestale*, òpera amb música de Gaspere Spontini. Fou directora de ball, coreògrafa i primera ballarina.
- 1984. *Hérodiade*, òpera amb llibret de Georges Hartmann i Paul Milliet (a partir de Flaubert).
- 1984. *La Gioconda*, òpera amb llibret d'Arriogo Boito. Fou coreògrafa i primera ballarina.
- 1985. *Boris Gudonov*, drama musical amb llibret de Modest Petrovich Mussorgsky. Fou directora de ball i coreògrafa.
- 1985. *Carmen*, òpera amb llibret de Meilhac i Halevy. Muntatge a l'Opéra de Mareille, amb escenografia del Gran Teatre del Liceu.
- 1985. *I Capuleti ed i Montecchi*, tragèdia lírica amb música de Vincenzo Bellini. Fou directora de ball i coreògrafa.
- 1986. *Manon*, òpera còmica amb música de Jules Massenet.

Premis

- Premi Extraordinari Antònia Mercè, atorgat per l'Institut del Teatre (1958).
- Premi de la dansa al Mèrit Artístic del Gran Teatre del Liceu (1970).
- Premi Nacional de Teatre a la "Interpretación coreográfica" (1972).
- Premi FAD d'Honor Sebastián Gasch d'Arts Parateatrales (2016).

2.3 Història arxivística

La documentació ha arribat en una carpeta de gran format. Tots els documents estaven desordenats i en alguns casos incomplets o en estat regular de conservació. De la premsa no se'n conserva el diari o la revista completa, sinó únicament el retall de la notícia específica que fa referència al fons.

La tria i organització de la documentació s'ha fet seguint els criteris de catalogació de Fons Personals del MAE, així com tenint en compte les característiques particulars del fons.

2.4 Dades sobre l'ingrés

Persona transmissora: Asunción Aguadé i Subias.

Fórmula jurídica d'ingrés: donació.

3. Àrea de contingut i estructura

3.1 Abast i contingut

El fons d'Asunción Aguadé preserva una rellevant mostra d'indumentària de dansa formada per nou vestits de ball originals d'Asunción Aguadé i Ángeles Aguadé.

La documentació que es conserva és una petita mostra de la seva activitat professional com a ballarina. Principalment, es conserven programes de mà, retalls de premsa i fotografies en relació amb la seva carrera com a ballarina (ca. 1955-90).

A més, el fons conté també documentació de Joan Magriñà, el seu mestre, que no es relaciona directament amb l'activitat professional d'Aguadé, i que aquesta heretà juntament amb l'escola de ball en retirar-se Magriñà. Es tracta també d'una petita mostra de figurins, programes de mà, retalls de premsa, fotografies, etc. del gran ballarí Joan Magriñà.

3.2 Informació sobre avaluació, tria

El fons s'ha tractat segons la política de fons personals del Museu. Es conserva tot allò en referència i relació amb l'activitat professional d'Asunción Aguadé i Joan Magriñà i s'eliminen els duplicats d'acord amb la Política de Desenvolupament de les Col·leccions del MAE.

La documentació conservada ha estat tractada per preservar-se en el millor estat, i s'han descartat els duplicats. Els documents que no fan referència a l'activitat escènica o artística d'Asunción Aguadé o Joan Magriñà han estat descartats, i es retornaran a Aguadé. També se li retornen les fotografies de gran format, després de digitalitzar-les i afegir-les a les col·leccions en línia.

3.3 Incrementos

És possible que més endavant, Asunción Aguadé doni més documentació al Museu.

3.4 Sistema d'organització

1. FONS PERSONAL ASUNCIÓN AGUADÉ

1.1 Activitat professional escènica com a intèrpret

1.2 Activitat docent

1.3 Fotografies

2. DOCUMENTACIÓ JOAN MAGRIÑÀ

2.1 Activitat professional escènica com a intèrpret i coreògraf

2.2. Activitat docent

2.3 Fotografies

3. ARXIU

4. Àrea de condicions d'ús i accés

4.1 Condicions d'accés

Normativa del fons de reserva.

4.2 Condicions de reproducció

Autoritzada si hi ha finalitat no lucrativa, bé docent o investigadora.

En cas de voler-ne un ús comercial, cal consultar-ho amb el Museu de les Arts Escèniques i/o l'autor del document concret.

4.3 Llengües i escriptures dels documents

Català, castellà i italià.

4.4 Característiques físiques i requeriments tècnics

La documentació en general (retalls de premsa, programes de mà, fotografies, etc.) es conserva en sobres, dins la caixa que conforma el fons personal. És procura no conservar formats diferents en un sol sobre, tot i que és prioritza la unitat del conjunt en les ocasions en què hi ha poc material relacionat amb un espectacle.

Els únics documents que per la seva idiosincràsia es conserven separats del conjunt del fons personal són els vestits, el cartell i els documents d'arxiu de gran format. Aquests es conserven a la seva col·lecció pertinent, amb altres documents del mateix format.

L'estat de conservació dels documents és generalment bo, exceptuant alguns retalls de premsa i fotografies antigues que es troben en un estat de conservació regular. Cap document presenta un risc greu de preservació.

4.5 Instruments de descripció

Inventari.

5. Àrea de documentació relacionada

5.1 Existència i localització dels originals

Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques.

5.2 Documentació relacionada

Fons/documentos al MAE: Històric de programes de mà del Gran Teatre del Liceu

Fons personals/institucionals: Fons Aurora Pons; Col·lecció Alfons Puig.

6. Àrea de notes

6.1 Notes

Incidències sobrevingudes al procés: sense incidències.

7. Àrea de control de la descripció

7.1 Autoria i data/es

Luisa Manso-Pedrosa García i Laura Ars Ricart.

Barcelona, abril del 2023.

7.2 Fonts

La pròpia unitat de descripció, Asunción Aguadé i el web del LiceXballet.

7.3 Regles i convencions

[Nodac](#)